

Силабус освітнього компоненту

Господарське процесуальне право

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-професійна програма – Право

Рік навчання: 2024-2025, Семестр: 7

Кількість кредитів: денна ф/н – 3,0; заочна ф/н – 3,0

Обсяг годин: денна ф/н - 90, заочна ф/н - 90

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – екзамен

Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття

Назва освітнього компоненту	<u>Господарське процесуальне право</u> Commercial process
Викладач	Великорода Олександр Михайлович, доцент кафедри цивільного та господарського права і процесу ІФФННЮІ Національного університету «Одеська юридична академія» кандидат юридичних наук, доцент Івано-Франківськ, вул. Максимовича, 13
Контактний тел.	+38-095-715-08-43
E-mail:	alexvelykoroda@gmail.com
Консультації викладача	Вт., ср. 10.00-16.00

1. Коротка анотація до курсу: Навчальна дисципліна «Господарське процесуальне право» вивчається у всіх юридичних закладах вищої освіти України. Даний предмет є необхідним компонентом загальнотеоретичної та спеціальноприкладної професійної підготовки юриста. Знання норм та інститутів чинного господарського процесуального законодавства необхідні студенту як основа для вироблення і закріплення навичок та умінь практичного застосування права.

Господарське процесуальне право є однією з профілюючих дисциплін для студентів юристів. Предметом вивчення даного курсу є норми права, які регулюють діяльність господарського суду та інших учасників судового процесу з метою захисту суб'єктивних прав та інтересів суб'єктів комерційної діяльності та інших осіб, справи яких розглядаються господарськими судами. Глибоке засвоєння студентами норм, що регулюють порядок здійснення правосуддя у господарських відносинах господарськими судами є необхідною умовою формування висококваліфікованих юристів, зокрема майбутніх суддів, прокурорів, адвокатів, юрисконсультів.

Мета навчальної дисципліни «Господарське процесуальне право» полягає у формуванні в майбутніх фахівців юридичного профілю необхідних знань про порядок здійснення судочинства у господарських спорах і навичок їх застосування.

2. Формат курсу: Очний та/або змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

Інтегральні компетентності: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності:

- ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК 2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 3 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
- ЗК 6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології
- ЗК 7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- ЗК 8 Здатність бути критичним і самокритичним
- ЗК 9 Здатність працювати в команді
- ЗК 10 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
- ЗК 11 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
- ЗК 13 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
- ЗК 16 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу недопустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

Спеціальні компетентності:

- СК 1 Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві
- СК 2 Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему
- СК 3 Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи
- СК 4 Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини
- СК 8 Здатність застосовувати правові принципи та доктрини
- СК 9 Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності
- СК 10 Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин
- СК 11 Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти
- СК 12 Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції
- СК 13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ
- СК 14 Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації
- СК 15 Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування
- СК 16 Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення
- СК 17 Здатність виділяти юридично значимі факти у різних правових ситуаціях
- СК 18 Здатність розробляти проєкти процесуальних документів у різних видах провадження, акти правозастосування, договори тощо

4. Програвні результати навчання:

- ПРН 1 Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин при розгляді справи в господарському суді
- ПРН 2 Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини при вирішенні господарських спорів

- ПРН 3 Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел при вивченні інститутів господарського процесуального права
- ПРН 5 Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю при аналізі конкретних господарських справ
- ПРН 6 Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему
- ПРН 7 Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами
- ПРН 9 Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій
- ПРН 10 Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію з господарського процесу
- ПРН 11 Мати базові навички риторики для можливості виступу в судових дебатах
- ПРН 12 Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло
- ПРН 13 Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права при вирішенні господарських спорів
- ПРН 14 Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності
- ПРН 15 Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних для пошуку і збирання інформації, а також формування доказів в господарській справі
- ПРН 16 Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності, зокрема застосунок «Електронний суд», а також інші модулі ЄСІТС
- ПРН 17 Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди
- ПРН 18 Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи
- ПРН 19 Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів у господарському судочинстві
- ПРН 20 Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки
- ПРН 21 Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях (позовні заяви, заяви з процесуальних питань, клопотання, відзив, заперечення)
- ПРН 22 Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях при вирішенні господарських спорів
- ПРН 23 Використовувати психологічні прийоми та методи під час вирішення конкретних правових ситуацій
- ПРН 24 Застосовувати практичні навички в розв'язанні проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (ДФ)	Загальна кількість годин (ЗФ)
лекції	20	10
семінарські заняття	20	6
індивідуальна робота	10	10

самостійна робота	40	64
всього	90	90

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – доступ до мережі Internet за умови змішаного формату курсу, конспект лекцій, система мультимедійних презентацій та засоби інтерактивного навчання, мультимедійне забезпечення в порталі ZOOM.

7. Зміст освітнього компонента:

Лекційні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Загальні положення господарського процесу.	2	2
Тема 2.	Учасники господарського процесу.	2	—
Тема 3.	Докази і доказування.	2	2
Тема 4.	Наказне провадження та спрощене позовне провадження у господарському процесі.	2	—
Тема 5.	Позов. Відкриття провадження у справі.	2	2
Тема 6.	Розгляд справи по суті в господарському суді. Судові рішення.	4	2
Тема 7.	Апеляційне та касаційне провадження.	4	2
Тема 8.	Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.	2	—

Семінарські, практичні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Загальні положення господарського процесу.	2	—
Тема 2.	Учасники господарського процесу.	2	—
Тема 3.	Докази і доказування.	2	2
Тема 4.	Наказне провадження та спрощене позовне провадження у господарському процесі.	2	—
Тема 5.	Позов. Відкриття провадження у справі.	2	2
Тема 6.	Розгляд справи по суті в господарському суді. Судові рішення.	4	2
Тема 7.	Апеляційне та касаційне провадження.	4	—
Тема 8.	Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.	2	—

Самостійна робота		
Опис змісту навчання (наприклад, теми або видинавчальної активності)	ДФ год.	ЗФ год.
Підготовка до навчальних занять	20	32
Підготовка до контрольних заходів	10	16
Написання рефератів, есе, статей та тез	10	16

Індивідуальні завдання		
Опис змісту індивідуального завдання	ДФ	ЗФ

	ГОД.	ГОД.
Підготовка реферату (доповіді) або презентації в межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях.	10	10

8. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

9. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	зараховано
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.		
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	не зараховано

0-34	F	незадовільний з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		
------	---	---	--	--	--

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (половина балів з максимально можливих). Перескладання модулів відбувається із дозволу Директора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: визначається Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням «Про дотримання академічної доброчесності в Івано-Франківському навчально-науковому юридичному інституті НУ «ОЮА» ». Дотримання академічної доброчесності передбачає:

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Вимоги до семінарських занять	Семінарські заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на семінарському занятті. Робота на семінарському занятті передбачає усне та письмове опитування.
Вимоги до індивідуальної роботи	При написанні рефератів з навчальної дисципліни «Господарське процесуальне право» студенти повинні не лише здійснити реферування теоретичного матеріалу, але й ознайомитись і опрацювати спеціальну літературу та нормативно-правові акти, які стосуються обраної теми роботи та провести її детальний теоретико-прикладний аналіз.
Вимоги до самостійної роботи	Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань, написанні рефератів, есе, тез та статей. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.
Умови підсумкового контролю	Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю, екзамену

11. Рекомендована література

11.1. Основна:

1. Бойко В.Я. Зразки процесуальних документів в господарському та адміністративному судочинстві. Київ: Дакор, 2023. 256 с.

2. Журавльов Д.В., Кузнецова Н.С., Бабенко К.А. Складові успіху у господарському процесі. Київ: ЦУЛ, 2023. 320 с.

3. Ліщина І., Фулей Т., Хембах Х. Застосування Європейської конвенції з прав людини при розгляді у судах господарських справ: посібник для суддів. Київ: Істина, 2021. 208 с.
4. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. / за ред. В.В. Галунька. Київ: Професіонал, 2022. 752 с.
5. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. / за ред. С.О. Короєда. Київ: Професіонал, 2022. 1168 с.
6. Постанови Пленуму Верховного Суду в господарському судочинстві. / упорядники К.А. Бабенко, В.І. Журавель, Д.В. Журавльов та ін. Київ: Професіонал, 2023. 400 с.
7. Практика застосування законодавства в господарському судочинстві. / за ред. Б.Ю. Львова. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 774 с.
8. Світличний О.П. Господарський процес: підручник. Вид. 2, перероб. і доп. Київ: НУБіП України, 2021. 342 с.
9. Ясинок М.М. Господарський процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Київ: Алерта, 2021. 500 с.

Нормативні акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 р. № 1798-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
3. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 р. № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>.
4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
5. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>.
6. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1403-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>.
7. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.
8. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
9. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 р. № 3674-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>.
10. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/4038-12>.

Підручники, посібники, наукові праці:

11.2. Допоміжна:

1. Бринцев О.В. «Електронний суд» в Україні. Досвід та перспективи: монографія. Харків: Право. 2023. 72 с.
2. Васильєв С.В. Довідник з підготовки до судового розгляду окремих категорій господарських справ. Харків: Еспада, 2020. 560 с.
3. Грудницька С.М. Зразки процесуальних документів у господарському провадженні. Листи, скарги, заяви, відзиви на позовні заяви, оскарження судових рішень: практ. посіб. Київ: Центр навчальної літератури. 2021. 80 с.
4. Журавльов Д.В., Кузнєцова Н.С., Бабенко К.А. Складові успіху у господарському процесі. Київ: ЦУЛ, 2021. 320 с.
5. Постанови Пленуму Верховного Суду в господарському судочинстві. / упорядники К.А. Бабенко, В.І. Журавель, Д.В. Журавльов та ін. Київ: Професіонал, 2020.

400 с.

6. Правові позиції Верховного Суду у цивільних, господарських та адміністративних справах: практ. посіб. / за ред. В.В. Комарова, Д.Д. Луспеника. Харків: Право. 2024. 872 с.

7. Степанова Т. В. Процесуальний статус учасників позовного провадження у господарському судочинстві: теоретико-правові та праксеологічні аспекти: монографія. Одеса: Фенікс, 2023. 494 с.

8. Чижмарь К.І. Оскарження судових рішень у господарському судочинстві. (Правове регулювання. Зразки документів. Судова практика). Київ: Центр учбової літератури. 2022. 224 с.

11.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

www.president.gov.ua – Президент України

Законодавча влада

www.rada.gov.ua – Верховна Рада України

Виконавча влада

www.kmu.gov.ua – Кабінет Міністрів України

www.minjust.gov.ua - Міністерство юстиції України

Судова влада

www.scourt.gov.ua – Верховний Суд

www.ccu.gov.ua - Конституційний Суд України

Інші державні органи

<https://www.gr.gov.ua> – Офіс Генерального прокурора

Рекомендовані науково-аналітичні ресурси

www.niss.gov.ua – Національний інститут стратегічних досліджень

<http://parlament.org.ua/> - Лабораторія законодавчих ініціатив

<http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського

Доцент кафедри цивільного та
господарського права і процесу

Олександр ВЕЛИКОРОДА